

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

Кафедра менеджменту та публічного управління

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**«ДЕРЖАВНА МОЛОДІЖНА ПОЛІТИКА У КОНТЕКСТІ ПІСЛЯВОЄННОЇ
ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ»**

(за матеріалами Департаменту соціальної та молодіжної політики Вінницької
обласної військової адміністрації, м. Вінниця)

Здобувача вищої освіти
2 курсу, групи ПУА-213(м),
спеціальності 281 «Публічне
управління та адміністрування»
освітньої програми «Публічне
управління та адміністрування»
заочної форми навчання

Софії ЗАЙЦЕВОЇ

Науковий керівник
д-р. філос. наук, професор

Наталія ЗАМКОВА

Гарант освітньої програми
канд. наук держ. упр., доцент

Ірина НІКОЛІНА

Вінниця 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОЇ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ	5
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ДЕПАРТАМЕНТУ СОЦІАЛЬНОЇ ТА МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ ВІННИЦЬКОЇ ОВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	12
2.1. Організаційно-функціональна характеристика Департаменту соціальної та молодіжної політики Вінницької ОВА	12
2.2. Аналіз послуг та діяльності департаменту в умовах воєнного стану	22
РОЗДІЛ 3. СТРАТЕГІЇ ТА ІНІЦІАТИВИ ДЛЯ ПІДТРИМКИ МОЛОДІ У ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД	35
3.1. Програми відновлення та підтримки молодіжної політики Департаменту соціальної та молодіжної політики Вінницької ОВА в умовах воєнного стану та післявоєнної відбудови	35
3.2. Пропозиції щодо реалізації соціальних програм та підтримки молоді....	40
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	44
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність дослідження. Післявоєнна відбудова України ставить перед суспільством нові виклики та завдання. Молодь, як активна та перспективна частина населення, відіграє ключову роль у процесах відновлення країни. Формування ефективної державної молодіжної політики в умовах післявоєнної відбудови є надзвичайно актуальним, оскільки саме вона може стати рушійною силою соціально-економічних перетворень, сприяти зміцненню національної єдності та сталому розвитку.

Мета дослідження. Метою роботи є аналіз сучасного стану державної молодіжної політики України в контексті післявоєнної відбудови та розробка рекомендацій щодо її вдосконалення для ефективної інтеграції молоді у процеси відновлення країни.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати нормативно-правову базу державної молодіжної політики в Україні.
2. Визначити особливості та проблеми реалізації молодіжної політики в умовах післявоєнної відбудови.
3. Дослідити міжнародний досвід підтримки молоді в постконфліктних країнах.
4. Розробити рекомендації щодо вдосконалення державної молодіжної політики в Україні з урахуванням сучасних викликів.

Об'єкт дослідження. Процес формування та реалізації державної молодіжної політики в Україні в період післявоєнної відбудови.

Предмет дослідження. Механізми, інструменти та особливості реалізації державної молодіжної політики в контексті відновлення країни після воєнних дій.

Методи дослідження. У роботі використано комплекс методів наукового дослідження: аналіз і синтез для вивчення нормативно-правових документів;

порівняльний метод для аналізу міжнародного досвіду; експертне опитування для виявлення актуальних проблем та перспектив; системний підхід для розробки рекомендацій.

Гіпотеза дослідження. Ефективна державна молодіжна політика, адаптована до умов післявоєнної відбудови, сприятиме активному залученню молоді до процесів відновлення країни, що позитивно вплине на соціально-економічний розвиток України.

Інформаційна база дослідження. Нормативно-правові акти України, статистичні дані Державної служби статистики України, звіти міжнародних організацій, наукові публікації вітчизняних та зарубіжних авторів, результати експертних опитувань.

Наукова новизна. У роботі вперше системно проаналізовано особливості державної молодіжної політики України в умовах післявоєнної відбудови, визначено ключові проблеми та запропоновано конкретні рекомендації щодо її вдосконалення з урахуванням міжнародного досвіду.

Практична цінність. Результати дослідження можуть бути використані органами державної влади, місцевого самоврядування, громадськими організаціями при розробці та впровадженні програм підтримки молоді, а також у навчальному процесі при підготовці фахівців у сфері державного управління та соціальної роботи.

Основні положення роботи апробовано на XIII Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми ефективного соціально-економічного розвитку України» (18.04.2024 м. Вінниця ВТЕІ ДТЕУ), на XI Всеукраїнській науково-практичній Інтернет-конференції «Менеджмент XXI століття: сучасні моделі, стратегії, технології» (10.10.2024 м. Вінниця ВТЕІ ДТЕУ).

Структура кваліфікаційної роботи складається зі вступу, 3 розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1

СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОЇ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ

Державна молодіжна політика в Україні є комплексом правових, організаційних та соціально-економічних заходів, спрямованих на створення умов для соціального становлення і розвитку молоді, реалізації її потенціалу в інтересах усього суспільства. Сутність цієї політики полягає в тому, щоб забезпечити молодому поколінню можливості для повноцінної участі в усіх сферах життя країни, сприяти його самореалізації та інтеграції в суспільство.

Особливості державної молодіжної політики в Україні визначаються історичним контекстом, соціально-економічними умовами та національними пріоритетами розвитку. Після здобуття незалежності Україна стикнулася з низкою викликів, серед яких були економічні труднощі, політична нестабільність та соціальні трансформації. У цих умовах молодь виявилася однією з найбільш вразливих груп населення, що потребувала особливої уваги з боку держави [1].

Однією з ключових особливостей української молодіжної політики є її нормативно-правове забезпечення. Закон України "Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні" визначає основні принципи та напрями діяльності держави в цій сфері. Важливу роль відіграють також інші законодавчі акти, державні програми та стратегії, спрямовані на підтримку молоді.

Державна молодіжна політика в Україні базується на принципах рівних можливостей, доступності, інклюзивності та участі молоді у прийнятті рішень. Це означає, що держава зобов'язується забезпечити всім молодим громадянам, незалежно від їхнього соціального статусу, статі, національності чи місця проживання, рівні умови для розвитку та самореалізації.

Одним з основних напрямів молодіжної політики є забезпечення доступу до якісної освіти. В Україні впроваджуються реформи в системі освіти,

спрямовані на модернізацію навчальних програм, впровадження новітніх технологій та методик навчання. Особлива увага приділяється професійно-технічній освіті, яка дозволяє молоді отримати необхідні навички для успішного працевлаштування [4, с. 10].

Проблема працевлаштування молоді є актуальною для України. Високий рівень молодіжного безробіття негативно впливає на соціально-економічний розвиток країни. Держава реалізує програми, спрямовані на підтримку підприємництва серед молоді, створення нових робочих місць, стимулювання роботодавців до найму молодих спеціалістів. Організуються ярмарки вакансій, тренінги з пошуку роботи та розвитку кар'єри.

Соціальний захист молоді є ще одним важливим аспектом державної політики. Молодь з вразливих категорій населення, зокрема сироти, особи з інвалідністю, молоді сім'ї, потребує додаткової підтримки. Держава надає соціальні виплати, пільги, забезпечує доступ до медичних та психологічних послуг, житла.

Культурний та духовний розвиток молоді є важливим для формування національної ідентичності та моральних цінностей. В Україні підтримуються молодіжні культурні ініціативи, творчі проекти, мистецькі фестивалі. Це сприяє розвитку талантів, збереженню культурної спадщини та популяризації української культури.

Здоров'я молоді є пріоритетом державної політики. Проводяться інформаційні кампанії з популяризації здорового способу життя, профілактики захворювань, боротьби з наркоманією та алкоголізмом. Розвивається спортивна інфраструктура, організовуються спортивні заходи та змагання [5, с. 19].

Участь молоді у громадському та політичному житті є запорукою демократичного розвитку України. Створюються молодіжні ради, громадські організації, волонтерські рухи, які дають можливість молодим людям брати активну участь у вирішенні важливих суспільних питань. Держава підтримує такі ініціативи, забезпечуючи правову та організаційну базу для їхньої діяльності.

Інформаційна політика щодо молоді також є важливою. Використання сучасних медіа та технологій дозволяє ефективно донести до молодого покоління інформацію про доступні програми, можливості, права та обов'язки. Це сприяє підвищенню поінформованості та активності молоді.

Однією з особливостей молодіжної політики в Україні є акцент на інтеграцію молоді з різних регіонів та соціальних груп. Це особливо актуально в контексті регіональних відмінностей, міграційних процесів та внутрішньо переміщених осіб. Держава реалізує програми, спрямовані на соціальну інтеграцію, зменшення соціальної нерівності та забезпечення інклюзивності. Міжнародна співпраця у сфері молодіжної політики дозволяє Україні переймати передовий досвід інших країн, брати участь у міжнародних проектах та програмах. Це сприяє розвитку молодіжної дипломатії, культурного обміну та підвищенню престижу України на міжнародній арені [6, с. 11].

Водночас, реалізація державної молодіжної політики в Україні стикається з низкою викликів. Серед них недостатнє фінансування програм, бюрократичні перепони, недостатня координація між різними органами влади. Також існує проблема міграції молоді за кордон у пошуках кращих умов життя та роботи, що призводить до відтоку інтелектуального потенціалу країни.

Для подолання цих викликів необхідно забезпечити ефективне управління та координацію молодіжної політики на всіх рівнях. Важливо залучати молодь до процесу прийняття рішень, враховувати її думку та потреби. Підвищення прозорості та відповідальності державних органів сприятиме довірі молоді до влади та активнішій її участі в суспільному житті.

Інноваційні підходи в реалізації молодіжної політики можуть включати впровадження цифрових технологій, розвиток соціального підприємництва, використання сучасних методик освіти та виховання. Це дозволить адаптувати політику до потреб сучасного молодого покоління та підвищити її ефективність. Підсумовуючи, державна молодіжна політика в Україні є важливим інструментом для забезпечення сталого розвитку країни. Її сутність полягає в створенні умов для повноцінного розвитку молоді, реалізації її потенціалу та інтеграції в

суспільство. Особливості цієї політики визначаються соціально-економічними умовами, національними пріоритетами та викликами сучасності. Ефективна реалізація молодіжної політики вимагає системного підходу, залучення різних секторів суспільства та орієнтації на потреби молодого покоління [7, с. 6].

Законодавча база та нормативно-правові акти. Ключовим документом, що регулює молодіжну політику в Україні, є Закон "Про основні засади молодіжної політики". Цей закон визначає основні напрями діяльності держави щодо молоді, встановлює права та обов'язки молодих громадян, а також зобов'язання державних органів у сфері молодіжної політики. Окрім цього, існують численні постанови Кабінету Міністрів, укази Президента та інші нормативні акти, які деталізують та конкретизують заходи підтримки молоді [11, с. 36].

Для ефективного впровадження молодіжної політики в Україні діє розгалужена інституційна структура. Центральним органом виконавчої влади, відповідальним за реалізацію державної молодіжної політики, є Міністерство молоді та спорту України. На місцевому рівні функціонують відповідні департаменти та управління в обласних, міських та районних адміністраціях. Також важливу роль відіграють молодіжні ради, громадські організації та інші об'єднання молоді.

Фінансування заходів молодіжної політики здійснюється за рахунок державного та місцевих бюджетів, а також через залучення коштів міжнародних організацій та приватних донорів. Одним із механізмів підтримки є надання грантів та субсидій на реалізацію молодіжних проектів. Проте, часто обмеженість фінансових ресурсів стає перешкодою для масштабної реалізації запланованих програм [15, с. 45].

Стимулювання підприємницької діяльності серед молоді є важливим аспектом економічного розвитку країни. Держава підтримує молодіжне підприємництво через надання пільгових кредитів, консультаційної підтримки, організацію бізнес-інкубаторів та акселераторів. Такі заходи сприяють створенню нових робочих місць, розвитку інновацій та підвищенню конкурентоспроможності економіки.

Реформа освіти в Україні спрямована на впровадження європейських стандартів, модернізацію навчального процесу та розвиток науки. Важливим кроком стало запровадження зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО), що підвищило прозорість та об'єктивність вступу до вищих навчальних закладів. Розвиваються програми академічної мобільності, співпраці з іноземними університетами, що дозволяє українській молоді отримувати якісну освіту та міжнародний досвід [16, с. 31].

Держава підтримує розвиток культури та спорту серед молоді через фінансування творчих колективів, організацію фестивалів, конкурсів, спортивних змагань. Це сприяє не лише фізичному та духовному розвитку молоді, але й формуванню позитивного іміджу України на міжнародній арені.

Попри значні зусилля, реалізація молодіжної політики в Україні стикається з низкою проблем:

Міграція молоді: багато молодих людей виїжджають за кордон у пошуках кращих умов життя та роботи. Це призводить до втрати людського капіталу та потенціалу розвитку країни. Шляхи подолання: створення сприятливих умов для працевлаштування та самореалізації в Україні, підвищення рівня заробітної плати, розвиток інноваційних галузей економіки.

Недостатня участь молоді у прийнятті рішень: молодь часто відчуває себе відстороненою від політичних та суспільних процесів. Шляхи подолання: активніше залучення молодих людей до роботи в органах влади, створення платформ для діалогу між молоддю та владою, підтримка молодіжних ініціатив.

Соціальна нерівність та дискримінація: молодь з сільської місцевості, національних меншин, осіб з інвалідністю стикається з обмеженими можливостями. Шляхи подолання: забезпечення рівного доступу до освіти та працевлаштування, впровадження інклюзивних програм, боротьба з дискримінацією на законодавчому та суспільному рівнях [17, с. 72].

Недостатнє фінансування: обмеженість бюджетних коштів ускладнює реалізацію багатьох програм. Шляхи подолання: залучення інвестицій, грантів міжнародних організацій, розвиток державно-приватного партнерства.

Громадські організації відіграють значну роль у реалізації молодіжної політики. Вони стають платформою для самореалізації, розвитку лідерських якостей та громадянської активності молоді. Волонтерський рух в Україні набув особливого значення в контексті подій останніх років, демонструючи високий рівень солідарності та відповідальності молодого покоління.

Сучасна молодь активно користується інформаційними технологіями, що відкриває нові можливості для комунікації, освіти та саморозвитку. Держава впроваджує електронні сервіси, онлайн-платформи для надання послуг, інформаційні кампанії в соціальних мережах. Це підвищує ефективність взаємодії з молоддю та врахування її потреб.

В умовах зовнішніх загроз та внутрішніх викликів особливого значення набуває патріотичне виховання молоді. Це включає вивчення історії, культури, традицій України, формування поваги до державних символів та національних цінностей. Держава підтримує програми національно-патріотичного виховання, організовує відповідні заходи та проекти.

Україна активно рухається в напрямку європейської інтеграції, що відкриває нові можливості для молоді. Участь у програмах Erasmus+, Horizon 2020 та інших дозволяє молодим українцям навчатися, працювати та реалізовувати проекти спільно з європейськими партнерами. Це сприяє підвищенню конкурентоспроможності української молоді на міжнародному ринку праці.

Сучасна молодь все більше усвідомлює важливість екологічних питань та сталого розвитку. Держава підтримує екологічні ініціативи, освітні програми з екології, залучає молодь до участі в заходах з охорони навколишнього середовища. Це сприяє формуванню відповідального ставлення до природи та майбутніх поколінь.

Для підвищення ефективності молодіжної політики в Україні необхідно:

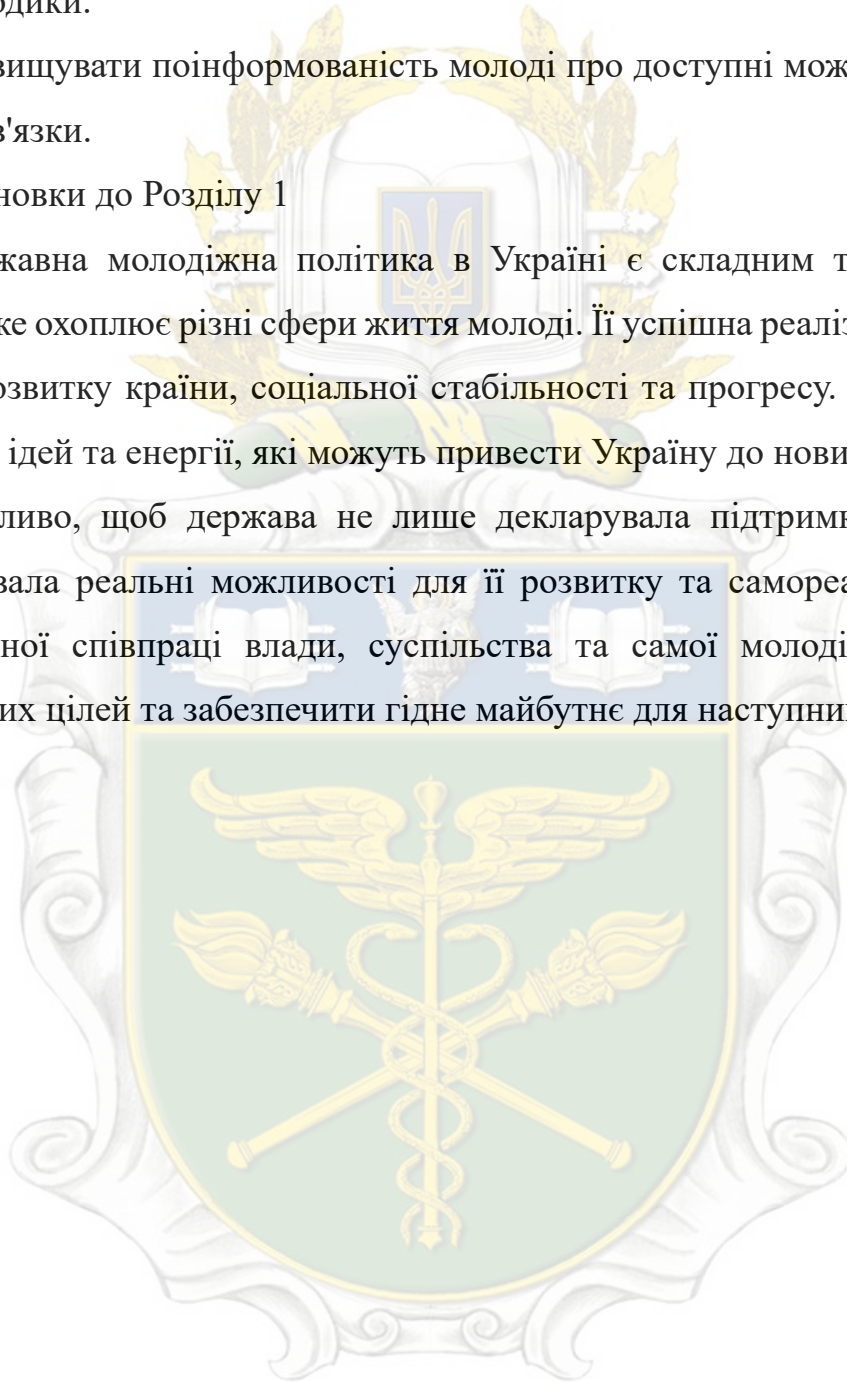
- Розробити довгострокову стратегію, яка враховуватиме глобальні тенденції та національні особливості.
- Підвищити фінансування молодіжних програм, забезпечити їхню сталість та системність.

- Посилити міжсекторальну співпрацю, залучати до реалізації політики бізнес, громадські організації, міжнародних партнерів.
- Впроваджувати інноваційні підходи, використовувати сучасні технології та методики.
- Підвищувати поінформованість молоді про доступні можливості, права та обов'язки.

Висновки до Розділу 1

Державна молодіжна політика в Україні є складним та багатограним явищем, яке охоплює різні сфери життя молоді. Її успішна реалізація є запорукою сталого розвитку країни, соціальної стабільності та прогресу. Молодь є носієм інновацій, ідей та енергії, які можуть привести Україну до нових висот.

Важливо, щоб держава не лише декларувала підтримку молоді, але й забезпечувала реальні можливості для її розвитку та самореалізації. Лише за умови тісної співпраці влади, суспільства та самої молоді можна досягти поставлених цілей та забезпечити гідне майбутнє для наступних поколінь.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ДЕПАРТАМЕНТУ СОЦІАЛЬНОЇ ТА МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ ВІННИЦЬКОЇ ОВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

2.1. Організаційно-функціональна характеристика Департаменту соціальної та молодіжної політики Вінницької ОВА

Департамент соціальної та молодіжної політики Вінницької обласної військової адміністрації відіграє ключову роль у забезпеченні соціального захисту та розвитку молоді регіону. Він функціонує як структурний підрозділ обласної військової адміністрації, відповідальний за реалізацію державної політики у сферах соціального захисту населення, молодіжної політики, фізичної культури та спорту [2].

Організаційно департамент складається з декількох відділів та секторів, кожен з яких має свої специфічні завдання та функції. Керівництво департаментом здійснює директор, який призначається головою обласної військової адміністрації. Директор відповідає за загальне управління, координацію діяльності відділів та забезпечення ефективної реалізації покладених на департамент завдань.

Основними функціями департаменту є розробка та впровадження регіональних програм соціального захисту, сприяння зайнятості населення, підтримка сімей, дітей та молоді, а також розвиток фізичної культури та спорту. Департамент активно співпрацює з місцевими органами влади, громадськими організаціями та міжнародними партнерами з метою покращення соціально-економічного становища населення Вінницької області.

Одним з пріоритетних напрямків діяльності департаменту є реалізація молодіжної політики. Це включає підтримку молодіжних ініціатив, розвиток молодіжних центрів, організацію освітніх та культурних заходів. Департамент

також займається питаннями працевлаштування молоді, сприяє їх професійному зростанню та самореалізації.

У сфері соціального захисту департамент відповідає за надання соціальних послуг вразливим категоріям населення, включаючи малозабезпечені сім'ї, осіб з інвалідністю, ветеранів та переселенців. Він координує роботу соціальних служб, забезпечує виконання державних програм соціальної допомоги та проводить моніторинг соціально-економічної ситуації в регіоні.

Важливим аспектом діяльності департаменту є співпраця з громадськими організаціями та благодійними фондами. Це дозволяє залучати додаткові ресурси та впроваджувати спільні проекти, спрямовані на покращення якості життя населення. Департамент також займається питаннями гендерної рівності, протидії насильству в сім'ї та торгівлі людьми.

У контексті сучасних викликів департамент особливу увагу приділяє підтримці внутрішньо переміщених осіб та ветеранів антитерористичної операції. Він організовує програми реабілітації, забезпечує доступ до соціальних послуг та допомагає в інтеграції цих категорій населення в громаду.

Фінансування діяльності департаменту здійснюється за рахунок коштів державного та місцевого бюджетів, а також за рахунок грантів та донорської допомоги. Ефективне використання ресурсів є одним з ключових завдань керівництва, що дозволяє забезпечувати стабільну роботу та впроваджувати нові проекти.

Департамент соціальної та молодіжної політики Вінницької обласної військової адміністрації постійно працює над підвищенням ефективності своєї діяльності. Це включає впровадження сучасних інформаційних технологій, підвищення кваліфікації персоналу та вдосконалення процесів управління. Завдяки цьому департамент здатний оперативно реагувати на зміну соціально-економічних умов та потреб населення.

Загалом, департамент відіграє важливу роль у забезпеченні соціальної стабільності та розвитку молоді в регіоні. Його діяльність спрямована на покращення якості життя населення, підтримку соціально вразливих верств та

створення умов для всебічного розвитку молодого покоління. Співпраця з різними партнерами та постійне вдосконалення процесів роботи дозволяє департаменту ефективно виконувати поставлені перед ним завдання та робити вагомий внесок у розвиток Вінницької області.

Департамент соціальної та молодіжної політики Вінницької обласної військової адміністрації є ключовою ланкою в системі управління соціальним захистом та розвитком молодіжної політики регіону. Його діяльність спрямована на забезпечення виконання державних програм та ініціатив, спрямованих на покращення добробуту населення, захист вразливих верств та стимулювання активної участі молоді в суспільному житті.

Організаційна структура департаменту побудована таким чином, щоб максимально ефективно виконувати поставлені перед ним завдання. До складу департаменту входять відділи соціального захисту, молодіжної політики, сімейної та гендерної політики, відділ з питань фізичної культури та спорту, а також секції, що відповідають за фінансове та юридичне забезпечення діяльності.

Кожен відділ має чітко визначені функції та обов'язки. Наприклад, відділ соціального захисту займається питаннями надання соціальної допомоги, субсидій, підтримки малозабезпечених сімей та осіб з інвалідністю. Відділ молодіжної політики координує програми, спрямовані на розвиток молодіжних ініціатив, організацію волонтерських рухів, підтримку молодих підприємців та інше.

Функціональні обов'язки департаменту включають розробку та впровадження регіональних програм соціально-економічного розвитку, моніторинг та аналіз соціальної ситуації в області, забезпечення дотримання законодавства у сфері соціального захисту та молодіжної політики. Департамент також відповідає за координацію діяльності підпорядкованих установ, таких як центри соціальних служб, будинки-інтернати, реабілітаційні центри та інші.

У сфері молодіжної політики департамент активно сприяє розвитку молодіжних організацій, підтримує проведення освітніх та культурних заходів, фестивалів, конкурсів та спортивних змагань. Особлива увага приділяється

питанням патріотичного виховання молоді, формуванню громадянської свідомості та залученню молодих людей до вирішення актуальних соціальних проблем.

Важливою складовою діяльності департаменту є реалізація програм, спрямованих на підтримку сім'ї та дитинства. Це включає забезпечення соціального супроводу сімей, що перебувають у складних життєвих обставинах, організацію заходів з профілактики соціального сирітства, підтримку багатодітних та прийомних сімей.

Департамент також займається питаннями гендерної рівності та протидії дискримінації. Впроваджуються програми, спрямовані на забезпечення рівних можливостей для чоловіків та жінок у всіх сферах суспільного життя, проводяться інформаційні кампанії та тренінги з метою підвищення обізнаності населення щодо цих питань.

У контексті соціально-економічних викликів департамент приділяє значну увагу питанням зайнятості населення. Спільно з центрами зайнятості організовуються ярмарки вакансій, тренінги з підвищення кваліфікації, програми підтримки підприємництва. Особлива увага приділяється працевлаштуванню молоді, осіб з інвалідністю та внутрішньо переміщених осіб.

Співпраця з міжнародними організаціями та донорськими фондами дозволяє департаменту впроваджувати нові підходи та методики в роботі. Завдяки цьому реалізуються проекти, спрямовані на розвиток соціальних послуг, підвищення кваліфікації персоналу, покращення матеріально-технічної бази установ соціального захисту.

У період пандемії COVID-19 департамент відіграв важливу роль у організації заходів з підтримки населення. Були розроблені та впроваджені програми надання матеріальної допомоги тим, хто втратив роботу або опинився в складних життєвих обставинах. Організовано доставку продуктових наборів, засобів індивідуального захисту для найбільш вразливих категорій населення.

Крім того, департамент активно впроваджує цифрові технології в свою діяльність. Запроваджено електронні сервіси для отримання соціальних послуг,

можливість подання документів онлайн, що значно спрощує процедури та робить їх більш доступними для населення. Проводиться робота над створенням єдиної інформаційної бази даних отримувачів соціальних послуг, що дозволить більш ефективно планувати та координувати діяльність.

Персонал департаменту постійно підвищує свій професійний рівень. Проводяться тренінги, семінари, участь у конференціях та обмін досвідом з колегами з інших регіонів та країн. Це сприяє впровадженню новітніх практик та підходів у роботі, підвищує якість надання послуг та задоволеність населення.

Департамент також займається питаннями соціальної адаптації ветеранів та учасників бойових дій. Організуються програми психологічної підтримки, професійної перепідготовки, допомога в отриманні житла та медичних послуг. Співпраця з ветеранськими організаціями дозволяє більш повно враховувати потреби цієї категорії населення та ефективно вирішувати їх проблеми.

Важливим напрямком є робота з внутрішньо переміщеними особами. Департамент координує надання їм житла, соціальних та медичних послуг, сприяє інтеграції в громаду. Проводяться заходи з інформаційної підтримки, юридичної консультації, організуються курси з підвищення кваліфікації та працевлаштування.

У сфері фізичної культури та спорту департамент сприяє розвитку спортивної інфраструктури, підтримує спортивні клуби та секції, організовує змагання та заходи з популяризації здорового способу життя. Особлива увага приділяється залученню молоді та дітей до занять спортом, створенню умов для тренувань та розвитку спортивних талантів.

Департамент соціальної та молодіжної політики Вінницької обласної військової адміністрації також відіграє важливу роль у реалізації державної політики з протидії насильству в сім'ї та торгівлі людьми. Впроваджуються програми з профілактики, надається допомога постраждалим, проводяться інформаційні кампанії та тренінги для фахівців.

У своїй діяльності департамент стикається з низкою викликів, серед яких обмеженість фінансових ресурсів, потреба в модернізації матеріально-технічної бази, кадрові питання. Проте завдяки ефективному управлінню, співпраці з партнерами та постійному вдосконаленню процесів роботи, департамент успішно виконує покладені на нього завдання.

Перспективи розвитку департаменту пов'язані з подальшим впровадженням сучасних технологій, розширенням співпраці з міжнародними організаціями, залученням додаткових ресурсів для реалізації соціальних програм. Планується активізувати роботу з громадськістю, залучати населення до участі в розробці та впровадженні ініціатив, спрямованих на покращення соціально-економічного становища регіону.

Можна сказати, що Департамент соціальної та молодіжної політики Вінницької обласної військової адміністрації є важливим інструментом реалізації державної політики у сфері соціального захисту та молодіжної політики. Його діяльність спрямована на забезпечення соціальної справедливості, підтримку вразливих категорій населення та створення умов для всебічного розвитку молоді. Завдяки професіоналізму та відданості співробітників, департамент робить вагомий внесок у розвиток Вінницької області та підвищення якості життя її мешканців.

Рис 2.1 - Структура Департаменту соціальної та молодіжної політики
Вінницької обласної державної адміністрації

В Департаменті соціальної та молодіжної політики Вінницької обласної військової адміністрації функціонує декілька основних підрозділів, кожен з яких виконує специфічні завдання та відповідає за певний напрямок діяльності.

Відділ соціального захисту населення, надає соціальну допомогу: організація та контроль за наданням державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям, особам з інвалідністю, ветеранам та іншим вразливим категоріям населення. Реалізація соціальних програм: впровадження регіональних програм соціального захисту, спрямованих на покращення добробуту населення. Моніторинг соціальної ситуації: збір та аналіз даних щодо соціально-економічного стану населення області для своєчасного реагування на проблеми. Співпраця з соціальними службами: координація діяльності територіальних центрів соціального обслуговування та інших установ соціальної сфери.

Відділ молодіжної політики займається підтримкою молодіжних ініціатив: розробка та реалізація програм, спрямованих на розвиток молодіжного руху, підтримку молодіжних організацій та волонтерських проєктів. Освітні та культурні заходи: організація семінарів, тренінгів, культурних та спортивних подій для молоді. Сприяння працевлаштуванню молоді: програми професійної орієнтації, стажування та працевлаштування молодих спеціалістів. Патріотичне виховання: впровадження заходів, спрямованих на формування громадянської позиції та національної свідомості серед молоді.

Відділ сімейної та гендерної політики займається підтримкою сімей: реалізація програм допомоги багатодітним, прийомним сім'ям та сім'ям, що опинилися в складних життєвих обставинах. Гендерна рівність: впровадження заходів, спрямованих на забезпечення рівних прав та можливостей для чоловіків і жінок. Протидія насильству: організація програм з попередження насильства в сім'ї, надання допомоги постраждалим. Інформаційно-просвітницька діяльність: проведення кампаній та тренінгів з метою підвищення обізнаності населення щодо сімейних та гендерних питань.

Відділ з питань фізичної культури та спорту займається розвитком спортивної інфраструктури: планування та контроль за будівництвом і ремонтом спортивних об'єктів. Підтримка спортивних організацій: сприяння діяльності спортивних клубів, федерацій та секцій. Масові спортивні заходи: організація та проведення змагань, турнірів, фестивалів фізичної культури та спорту. Пропаганда здорового способу життя: впровадження програм, що стимулюють населення до занять фізичною культурою.

Юридичний відділ займається правовим забезпеченням: юридичний супровід діяльності департаменту, консультації з правових питань. Розробка нормативних актів: підготовка проєктів законодавчих та нормативних документів у сфері соціальної та молодіжної політики. Контроль за дотриманням законодавства: моніторинг відповідності діяльності департаменту чинному законодавству. Вирішення правових спорів: представництво інтересів департаменту в судах та інших органах.

Фінансово-економічний відділ займається фінансовим плануванням: розробка бюджету департаменту, планування фінансових витрат на реалізацію програм. Фінансовий контроль: моніторинг та аналіз використання фінансових ресурсів, забезпечення ефективності витрат. Звітність: підготовка фінансових звітів, забезпечення прозорості фінансової діяльності. Взаємодія з фінансовими органами: співпраця з казначейством, податковими та іншими фінансовими структурами.

Відділ з питань праці та зайнятості займається ринком праці: аналіз та моніторинг ситуації на ринку праці області. Програми зайнятості: розробка та впровадження програм, спрямованих на зниження рівня безробіття. Професійне навчання: організація курсів перекваліфікації та підвищення кваліфікації для безробітних. Співпраця з роботодавцями: сприяння створенню нових робочих місць, консультації для підприємств щодо трудового законодавства.

Сектор інформаційно-аналітичної роботи займається збором та аналізом даних: Акумуляція статистичної інформації для прийняття управлінських рішень. Аналітичні дослідження: проведення досліджень та прогнозів у сфері соціальної та молодіжної політики. Інформаційне забезпечення: підготовка інформаційних матеріалів, брошур, звітів. Впровадження ІТ-технологій: розробка та підтримка інформаційних систем та баз даних департаменту.

Сектор внутрішнього аудиту та контролю займається аудитом діяльності: перевірка ефективності та законності діяльності підрозділів департаменту. Контроль фінансових операцій: моніторинг фінансових потоків та виявлення можливих порушень. Розробка рекомендацій: підготовка пропозицій щодо покращення роботи та усунення недоліків. Запобігання корупції: впровадження антикорупційних заходів та політик.

Відділ кадрів та організаційної роботи займається кадровим забезпеченням: підбір, прийом на роботу та розстановка персоналу. Професійний розвиток: організація навчання, підвищення кваліфікації та атестації працівників. Кадрове діловодство: введення особових справ, облік

трудового стажу, оформлення відпусток та лікарняних. Організаційна робота: розробка структури департаменту, посадових інструкцій та регламентів роботи.

Відділ міжнародного співробітництва та проектної діяльності займається міжнародними проектами: пошук та впровадження міжнародних грантів та програм технічної допомоги. Співпраця з донорськими організаціями**: Встановлення партнерських відносин з міжнародними фондами та організаціями. Координація проектів: управління та контроль за реалізацією міжнародних проектів. Обмін досвідом: організація візитів, стажувань та навчань за участю міжнародних експертів.

Відділ звернень громадян та доступу до публічної інформації головний за роботу зі зверненнями: прийом, реєстрація та розгляд звернень громадян, забезпечення своєчасної відповіді. Публічна інформація: надання доступу до інформації про діяльність департаменту згідно з законом. Громадські приймальні: організація особистих прийомів керівництва департаменту з громадянами. Аналіз проблематики: вивчення питань, що турбують населення, та розробка пропозицій щодо їх вирішення.

Відділ матеріально-технічного забезпечення головний за забезпечення ресурсами: постачання необхідних матеріалів, обладнання та інвентарю для роботи департаменту. Управління майном: облік та контроль за використанням майна департаменту. Логістика: організація транспортного обслуговування, забезпечення належних умов праці. Технічне обслуговування: підтримка в робочому стані технічних засобів та обладнання.

Відділ інформаційних технологій. IT-підтримка: забезпечення безперебійної роботи комп'ютерної техніки та програмного забезпечення. Розробка програмних рішень: впровадження інформаційних систем для оптимізації роботи департаменту. Кібербезпека: захист інформаційних ресурсів від несанкціонованого доступу та кібератак. Консультації та навчання: підтримка працівників у використанні IT-засобів, проведення навчань.

Відділ комунікацій та зв'язків з громадськістю. Інформаційна діяльність: підготовка та розповсюдження прес-релізів, новин та офіційних повідомлень.

Зв'язки з медіа: співпраця зі ЗМІ, організація прес-конференцій та брифінгів. Соціальні мережі: ведення офіційних сторінок департаменту в соціальних мережах, взаємодія з аудиторією. Громадські заходи: організація та участь у суспільних подіях, форумах, круглих столах.

Кожен підрозділ департаменту виконує важливу роль у забезпеченні ефективної роботи органу та реалізації державної політики в сфері соціального захисту та молодіжної політики. Скоординована діяльність цих відділів дозволяє департаменту оперативно реагувати на виклики, вирішувати актуальні проблеми населення та сприяти соціально-економічному розвитку Вінницької області.

Спільними зусиллями підрозділів департамент забезпечує: комплексний підхід до вирішення соціальних питань; партнерство з громадськими організаціями, міжнародними інституціями та місцевими громадами; прозорість та відкритість в діяльності, залучення громадян до процесів прийняття рішень; інноваційність та впровадження сучасних технологій у роботу.

Завдяки професійному підходу та відданості працівників кожного підрозділу, Департамент соціальної та молодіжної політики Вінницької обласної військової адміністрації успішно виконує свої завдання та робить значний внесок у покращення життя мешканців регіону.

2.2. Аналіз послуг та діяльності департаменту в умовах воєнного стану

Департамент соціальної та молодіжної політики Вінницької обласної військової адміністрації відіграє ключову роль у забезпеченні соціального захисту населення та підтримці молоді в умовах воєнного стану. Воєнний стан створює численні виклики для суспільства, і департамент адаптує свою діяльність для ефективного реагування на потреби громадян в цей складний період [2].

Одним з головних завдань департаменту є забезпечення безперервного надання соціальних послуг найвразливішим верствам населення. В умовах воєнного стану зростає кількість внутрішньо переміщених осіб, сімей, що втратили джерела доходу, та осіб, які потребують психологічної підтримки. Департамент активізував роботу з надання матеріальної допомоги, забезпечення житлом та організації соціального супроводу для таких категорій громадян.

Значна увага приділяється питанням соціального забезпечення військовослужбовців та їх сімей. Департамент співпрацює з військовими частинами для виявлення потреб військовослужбовців, організовує програми реабілітації та психологічної підтримки для тих, хто повертається з зони бойових дій. Також надається допомога сім'ям загиблих героїв, забезпечуючи їх соціальними пільгами та підтримкою.

В умовах воєнного стану особливо актуальною стала проблема внутрішньо переміщених осіб. Департамент розробив та впровадив низку програм, спрямованих на їх інтеграцію в місцеві громади. Це включає надання тимчасового житла, допомогу в працевлаштуванні, організацію навчання для дітей та дорослих. Проводяться інформаційні кампанії з метою інформування переселенців про їх права та доступні послуги.

У сфері молодіжної політики департамент акцентує увагу на залученні молоді до волонтерської діяльності та патріотичного виховання. Організуються молодіжні волонтерські загони, які допомагають у зборі гуманітарної допомоги, підтримці військових та постраждалих. Проводяться заходи з національно-патріотичного виховання, спрямовані на формування у молоді почуття відповідальності та громадянської свідомості.

Департамент також сприяє розвитку освітніх програм для молоді, зокрема, організовує тренінги з першої медичної допомоги, основ безпеки в умовах воєнного стану, навичок виживання. Це допомагає молодим людям бути більш підготовленими до викликів, що виникають у складних ситуаціях.

Важливою складовою діяльності департаменту є психологічна підтримка населення. В умовах стресу та невизначеності зростає потреба в професійній

допомозі психологів та психотерапевтів. Департамент організовує роботу кризових центрів, гарячих ліній, де громадяни можуть отримати консультації та підтримку. Особлива увага приділяється дітям та підліткам, які особливо вразливі до негативних впливів воєнного стану.

У сфері соціального захисту департамент активізував роботу з надання гуманітарної допомоги. Співпраця з міжнародними організаціями та благодійними фондами дозволяє залучати додаткові ресурси для забезпечення населення продуктами харчування, одягом, медикаментами. Організуються розподільчі центри, де люди можуть отримати необхідні речі та послуги.

Департамент також займається питаннями працевлаштування та підтримки економічної активності населення. В умовах воєнного стану багато людей втрачають роботу або змушені переїхати в інші регіони. Департамент співпрацює з центрами зайнятості, організовує програми перекваліфікації, підтримує розвиток малого та середнього бізнесу. Особлива увага приділяється підтримці підприємницьких ініціатив серед внутрішньо переміщених осіб та ветеранів.

У контексті воєнного стану департамент посилює роботу з протидії торгівлі людьми та експлуатації. Зростає ризик того, що вразливі категорії населення можуть стати жертвами злочинців. Проводяться інформаційні кампанії, тренінги для фахівців, співпраця з правоохоронними органами для запобігання таким явищам.

Департамент активно використовує цифрові технології для покращення доступності своїх послуг. Впроваджено онлайн-платформи для подання заяв на отримання соціальної допомоги, консультацій та інформування громадян. Це особливо важливо в умовах обмеження пересування та необхідності дотримання безпеки.

Співпраця з громадськими організаціями та волонтерами є невід'ємною частиною роботи департаменту. Об'єднання зусиль державних органів та громадянського суспільства дозволяє більш ефективно реагувати на потреби населення. Волонтерські організації допомагають у розподілі гуманітарної допомоги, організації заходів для дітей та молоді, підтримці військових.

Департамент також приділяє увагу забезпеченню доступу до освіти в умовах воєнного стану. Організуються дистанційні навчальні програми, підтримка шкіл та освітніх закладів, забезпечення дітей необхідними навчальними матеріалами. Проводяться заходи з інформування батьків та вчителів про особливості навчального процесу в таких умовах.

У сфері охорони здоров'я департамент співпрацює з медичними установами для забезпечення населення необхідними послугами. Це включає організацію медичних оглядів, вакцинації, доступу до лікарських засобів. Особлива увага приділяється вразливим категоріям населення, таким як літні люди, діти, особи з хронічними захворюваннями.

Питання забезпечення житлом є одним з найбільш актуальних в умовах воєнного стану. Департамент працює над вирішенням проблеми тимчасового та постійного житла для внутрішньо переміщених осіб. Організуються центри тимчасового розміщення, сприяння в отриманні житла за програмами державної підтримки, співпраця з місцевими громадами для пошуку рішень.

Департамент також займається питаннями забезпечення прав та свобод громадян в умовах воєнного стану. Проводяться консультації, інформування населення про їхні права, можливості звернення до відповідних органів у разі порушень. Співпраця з правозахисними організаціями допомагає забезпечити захист прав людини та запобігати можливим зловживанням.

У своїй діяльності департамент стикається з численними викликами, такими як обмеженість ресурсів, збільшення навантаження на працівників, необхідність швидкого реагування на зміну ситуації. Проте завдяки професіоналізму та відданості команди вдається забезпечувати належний рівень послуг та підтримки для населення.

Важливою складовою є також координація з іншими державними органами та структурами. Департамент взаємодіє з Міністерством соціальної політики, Міністерством охорони здоров'я, органами місцевого самоврядування для узгодження дій та спільного вирішення проблем. Це дозволяє уникати дублювання зусиль та підвищувати ефективність роботи.

Департамент постійно працює над вдосконаленням своїх послуг, враховуючи зворотній зв'язок від населення. Проводяться опитування, збори з громадськістю, аналізуються звернення громадян для виявлення проблемних питань та пошуку шляхів їх вирішення. Такий підхід допомагає бути більш чутливими до потреб людей та адаптувати діяльність відповідно до реальних викликів.

У перспективі департамент планує розширювати спектр своїх послуг, впроваджувати нові програми підтримки, залучати додаткові ресурси. Особлива увага буде приділятися підготовці кадрів, підвищенню кваліфікації працівників, впровадженню сучасних методів управління та надання послуг.

Воєнний стан вимагає від департаменту високого рівня мобільності та готовності до швидких змін. Команда департаменту демонструє здатність оперативно реагувати на виклики, знаходити нестандартні рішення та забезпечувати безперервність соціальних послуг. Це є свідченням високого професіоналізму та відданості своїй справі.

Підсумовуючи, можна сказати, що Департамент соціальної та молодіжної політики Вінницької обласної військової адміністрації відіграє критично важливу роль у підтримці населення в умовах воєнного стану. Його діяльність охоплює широкий спектр послуг та ініціатив, спрямованих на захист прав громадян, підтримку вразливих категорій, розвиток молоді та забезпечення соціальної стабільності. Завдяки злагодженій роботі та співпраці з партнерами, департамент успішно справляється з викликами та робить вагомий внесок у подолання наслідків воєнного стану для мешканців Вінницької області.

Одним з ключових аспектів діяльності департаменту є інформування населення про доступні послуги та права. В умовах воєнного стану багато людей не мають доступу до повної та достовірної інформації, що може призводити до паніки та дезінформації. Департамент організовує інформаційні кампанії, використовує різні канали комунікації, включаючи соціальні мережі, радіо, телебачення та друковані матеріали, щоб донести до громадян важливу інформацію.

Значна увага приділяється також питанням освіти та культури. Департамент підтримує діяльність освітніх та культурних установ, організовує заходи, спрямовані на збереження культурної спадщини, розвиток творчих здібностей молоді. Це допомагає підтримувати моральний дух населення, зберігати почуття спільності та національної ідентичності.

У співпраці з міжнародними організаціями департамент реалізує проекти, спрямовані на покращення соціальної інфраструктури, підвищення якості послуг, навчання персоналу. Це дозволяє впроваджувати найкращі міжнародні практики, залучати додаткові ресурси та підвищувати ефективність роботи.

Департамент також займається питаннями екології та сталого розвитку. В умовах воєнного стану може зростати екологічне навантаження, виникати проблеми з доступом до чистої води, безпечних продуктів харчування. Проводяться заходи з моніторингу екологічної ситуації, інформування населення про можливі ризики, організовуються програми з покращення екологічної обстановки.

У сфері правового захисту департамент співпрацює з юридичними службами для надання безкоштовної правової допомоги громадянам. Це особливо важливо для тих, хто постраждав від бойових дій, втратили майно або стикаються з іншими правовими проблемами. Забезпечення доступу до правосуддя є важливим елементом соціальної підтримки.

Питання гендерної рівності також знаходяться в полі зору департаменту. В умовах воєнного стану можуть посилюватися проблеми дискримінації та насильства. Департамент впроваджує програми з підтримки жінок, протидії гендерно зумовленому насильству, забезпечення рівних можливостей для всіх громадян.

Особливу увагу департамент приділяє питанням соціальної адаптації ветеранів та учасників бойових дій. Повернення до мирного життя може бути складним процесом, тому організовуються програми реабілітації, психологічної підтримки, професійної перепідготовки. Співпраця з ветеранськими

організаціями допомагає враховувати специфічні потреби цієї категорії населення.

У сфері фізичної культури та спорту департамент підтримує організацію спортивних заходів, які сприяють згуртуванню громади, підтримці фізичного та психологічного здоров'я населення. Спорт є важливим елементом соціальної інтеграції та може слугувати засобом подолання стресу та негативних наслідків воєнного стану.

Департамент також займається питаннями цивільного захисту. Проводяться тренінги та навчання для населення з питань безпеки, дій у надзвичайних ситуаціях, першої медичної допомоги. Це допомагає підвищити рівень готовності громадян до можливих викликів та знизити ризики для життя та здоров'я.

Важливим напрямком є підтримка підприємницької діяльності. Департамент організовує програми мікрокредитування, консультування для малого та середнього бізнесу, особливо для тих, хто постраждав від воєнних дій. Це сприяє відновленню економічної активності, створенню робочих місць та забезпеченню стабільності в регіоні.

У своїй роботі департамент стикається з необхідністю постійного вдосконалення та адаптації до нових умов. Це включає впровадження сучасних технологій, розробку нових методів роботи, підвищення кваліфікації працівників. Важливим є також розвиток партнерських відносин з іншими регіонами та країнами для обміну досвідом та кращими практиками.

Підсумовуючи, діяльність Департаменту соціальної та молодіжної політики Вінницької обласної військової адміністрації в умовах воєнного стану є багатогранною та спрямованою на всебічну підтримку населення. Забезпечення соціального захисту, розвиток молодіжної політики, підтримка економічної активності, захист прав громадян — все це складає основу роботи департаменту. Завдяки злагодженій роботі команди, співпраці з партнерами та відданості своїй справі, департамент робить вагомий внесок у подолання викликів воєнного стану та забезпечення добробуту мешканців Вінницької області.

Перелік адміністративних (прирівняних до них) послуг, які надаються Департаментом соціальної та молодіжної політики облвійськадміністрації:

Видача посвідчень особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, та іншим категоріям громадян. Ця послуга передбачає офіційне визнання статусу осіб, які зазнали впливу Чорнобильської катастрофи. Посвідчення надають право на отримання пільг, компенсацій та соціальних гарантій, встановлених законодавством. Це важливий крок у забезпеченні соціального захисту постраждалих.

Повторна видача посвідчень особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, та іншим категоріям громадян. Забезпечує можливість відновлення втрачених або пошкоджених посвідчень, що гарантує безперервність доступу до пільг та соціальних послуг для постраждалих осіб.

Видача довідки про заробітну плату, одержану за роботу в зоні відчуження в 1986-1990 роках. Ця довідка необхідна для правильного нарахування пенсій та інших соціальних виплат особам, які працювали в зоні відчуження після аварії на ЧАЕС. Вона підтверджує спеціальні умови праці та відповідний рівень заробітної плати.

Надання дозволу на право користування пільгами з оподаткування для підприємств та організацій громадських організацій осіб з інвалідністю. Ця послуга стимулює діяльність підприємств, що працевлаштовують осіб з інвалідністю, шляхом надання їм податкових пільг. Це сприяє створенню робочих місць та соціальній інтеграції осіб з інвалідністю.

Видача путівки на поселення до КУ "Обласний пансіонат для осіб з інвалідністю та осіб похилого віку", Тиврівського обласного будинку-інтернату для осіб з інвалідністю та осіб похилого віку. Забезпечує можливість поселення в спеціалізованих закладах для отримання комплексного догляду, медичної та соціальної допомоги особами з інвалідністю та літніми людьми, які потребують постійної підтримки.

Видача путівки на поселення до психоневрологічних будинків-інтернатів, Вороновицької філії КУ "Обласний пансіонат для осіб з інвалідністю

та осіб похилого віку", психоневрологічного відділення Тиврівського обласного будинку-інтернату для осіб з інвалідністю та осіб похилого віку. Послуга надає доступ до спеціалізованих установ для осіб з психоневрологічними захворюваннями, де вони можуть отримати необхідний медичний догляд, реабілітацію та соціальну підтримку.

Видача путівки на поселення до дитячого будинку-інтернату системи соціального захисту населення. Забезпечує дітей, які потребують особливої уваги та підтримки, можливістю проживання в спеціалізованих закладах з необхідним доглядом, вихованням та освітніми послугами.

Видача путівки до Комунальної установи "Обласний центр комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень". Надає можливість особам з інтелектуальними порушеннями пройти комплексну реабілітацію, спрямовану на розвиток навичок самообслуговування, соціальної адаптації та інтеграції в суспільство.

Прийняття рішення щодо надання соціальної послуги тимчасовий відпочинок для батьків або осіб, які їх замінюють, що здійснюють догляд за дітьми з інвалідністю Вінницьким обласним центром соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями "Обрій".
Прийняття рішення щодо надання соціальної послуги денного догляду Вінницьким обласним центром соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями "Обрій"

Прийняття рішення щодо надання соціальної послуги соціальної реабілітації осіб з інтелектуальними та психічними розладами Вінницьким обласним центром соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями "Обрій". Послуга "респітний догляд" дозволяє батькам або опікунам тимчасово передати догляд за дитиною з інвалідністю фахівцям, щоб відновити власні ресурси. Це важливо для запобігання емоційному вигоранню та підтримки психологічного здоров'я сім'ї.

Прийняття рішення щодо надання соціальної послуги соціальної реабілітації осіб з інтелектуальними та психічними розладами Вінницьким

обласним центром соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями "Обрій". Прийняття рішення щодо надання соціальної послуги надання притулку Комунальним закладом "Обласний комплексний центр надання соціальних послуг" Комунальним закладом "Козятинський обласний соціальний центр матері та дитини". Надає тимчасове житло та соціальну підтримку особам, які опинилися в кризових ситуаціях, зокрема жінкам з дітьми, що потребують захисту від насильства або бездомності.

Прийняття рішення щодо надання соціальної послуги соціальної інтеграції та реінтеграції Комунальним закладом "Обласний комплексний центр надання соціальних послуг" Комунальним закладом "Козятинський обласний соціальний центр матері та дитини". Спрямована на допомогу особам у поверненні до нормального життя після складних життєвих обставин, через психологічну підтримку, навчання та сприяння у працевлаштуванні.

Прийняття рішення щодо надання соціальної послуги підтриманого проживання Комунальним закладом "Обласний комплексний центр надання соціальних послуг". Підтримане проживання надає можливість особам з інвалідністю або тим, хто потребує допомоги, жити самостійно з необхідною підтримкою фахівців, що сприяє їх незалежності та соціальній інтеграції.

Видача довідки про заробітну плату для призначення пенсій окремим категоріям осіб у разі ліквідації державних органів, у яких особи працювали, а також перейменування (відсутності) їхніх посад. Ця довідка необхідна для правильного розрахунку пенсії в ситуаціях, коли колишні місця роботи особи були ліквідовані або реорганізовані, що забезпечує соціальну справедливість у пенсійному забезпеченні.

Видача довідки про надання згоди на одержання автомобіля в якості гуманітарної допомоги. Надає офіційне підтвердження згоди державних органів на отримання особою з інвалідністю автомобіля як гуманітарної допомоги, що є необхідним для оформлення митних та реєстраційних процедур.

Видача довідки для одержання автомобіля. Ця послуга підтверджує право особи з інвалідністю на отримання автомобіля відповідно до законодавства, що полегшує її мобільність та доступ до соціальних послуг.

Безоплатна передача у власність особі з інвалідністю, законному представнику недієздатної особи з інвалідністю чи дитини з інвалідністю автомобіля, після закінчення 10-річного строку експлуатації. Після 10 років користування автомобілем, наданим державою, він безоплатно передається у власність особи з інвалідністю або її законного представника, що є суттєвою матеріальною підтримкою.

Надання дозволу на передачу права керування автомобілем члену сім'ї особи з інвалідністю. Ця послуга дозволяє офіційно передати право керування автомобілем, наданим особі з інвалідністю, члену її сім'ї, що може бути необхідним у випадках, коли сама особа не може керувати транспортним засобом.

Передача автомобіля у власність членів сім'ї померлої особи з інвалідністю (за бажанням такого члена сім'ї). Забезпечує можливість членам сім'ї померлої особи з інвалідністю отримати автомобіль у власність, що може слугувати матеріальною підтримкою та вшануванням пам'яті про близьку людину.

Підготовка клопотання ОДА до МСП про призначення державних іменних стипендії громадянам України, які зазнали переслідувань за правозахисну діяльність, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, для учасників бойових дій у період Другої світової війни 1939 - 1945 років. Ця послуга спрямована на визнання та матеріальну підтримку осіб з особливими заслугами перед державою, зокрема ветеранів та правозахисників, шляхом призначення державних іменних стипендій.

Взяття на облік осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю для забезпечення автомобілями. Реєстрація осіб з інвалідністю для участі в програмах забезпечення автомобілями, що сприяє підвищенню їх мобільності, незалежності та інтеграції в суспільство.

Департамент соціальної та молодіжної політики Вінницької обласної військової адміністрації надає широкий спектр соціальних послуг, спрямованих на підтримку вразливих категорій населення, зокрема осіб з інвалідністю, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, дітей з особливими потребами та інших груп.

Послуги, що надаються департаментом, можна згрупувати за наступними напрямками:

1. Соціальний захист постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи (послуги 1-3): забезпечують реалізацію державної політики щодо соціальної підтримки постраждалих, надаючи їм необхідні документи для отримання пільг та компенсацій.

2. Підтримка осіб з інвалідністю та осіб похилого віку (послуги 4-8, 16-20, 22): спрямовані на покращення якості життя, забезпечення доступу до медичних та соціальних послуг, підвищення мобільності та незалежності.

3. Реабілітація та підтримка дітей з особливими потребами (послуги 7-11): надають можливості для розвитку, навчання та соціальної інтеграції дітей з інвалідністю, підтримуючи їхні сім'ї.

4. Допомога особам у складних життєвих обставинах (послуги 12-14): забезпечують тимчасове житло, соціальну підтримку та сприяють реінтеграції в суспільство осіб, які опинилися в кризових ситуаціях.

5. Пенсійне забезпечення та матеріальна підтримка (послуги 15, 21): гарантують справедливе пенсійне забезпечення та визнають особливі заслуги громадян перед державою.

Вплив послуг на суспільство

- Соціальна справедливість: послуги сприяють забезпеченню рівних можливостей та підтримці тих, хто найбільше потребує допомоги.
- Соціальна інтеграція: допомагають особам з інвалідністю та іншим вразливим категоріям населення брати активну участь у суспільному житті.
- Підтримка сімей: полегшують навантаження на сім'ї, що доглядають за особами з особливими потребами, надаючи їм ресурси та відпочинок.

- Визнання заслуг: підтримка ветеранів та правозахисників підкреслює повагу держави до їхнього внеску та стимулює громадянську активність.

Рекомендації щодо покращення послуг. Підвищення доступності інформації: розробити інформаційні кампанії для підвищення обізнаності населення про доступні послуги та процедури їх отримання. Спрощення процедур: оптимізувати бюрократичні процеси, впровадити електронні сервіси для подання заяв та отримання довідок. Покращення якості послуг: підвищувати кваліфікацію працівників департаменту, впроваджувати стандарти якості у наданні соціальних послуг. Співпраця з громадськими організаціями: розширити партнерство з НУО та волонтерськими організаціями для більш ефективної реалізації програм та залучення додаткових ресурсів. Моніторинг та оцінка ефективності: впровадити системи оцінки впливу наданих послуг для постійного вдосконалення діяльності департаменту.

Висновки до Розділу 2

Департамент соціальної та молодіжної політики Вінницької обласної військової адміністрації надає критично важливі послуги для підтримки найвразливіших верств населення. Аналіз послуг демонструє комплексний підхід до вирішення соціальних проблем, спрямований на забезпечення соціальної справедливості, підтримку сімей та інтеграцію осіб з особливими потребами в суспільство.

Ефективна реалізація цих послуг сприяє підвищенню якості життя громадян, зміцненню соціальної згуртованості та розвитку регіону. Продовження роботи в цьому напрямку, з урахуванням рекомендацій щодо покращення, дозволить департаменту ще більш ефективно виконувати свою місію та відповідати на виклики сучасності.

РОЗДІЛ 3

СТРАТЕГІЇ ТА ІНІЦІАТИВИ ДЛЯ ПІДТРИМКИ МОЛОДІ У ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД

3.1. Програми відновлення та підтримки молодіжної політики Департаменту соціальної та молодіжної політики Вінницької ОВА в умовах воєнного стану та післявоєнної відбудови

Програми відновлення та підтримки молодіжної політики Департаменту соціальної та молодіжної політики Вінницької обласної військової адміністрації відіграють ключову роль у забезпеченні стабільності та розвитку регіону в умовах воєнного стану та післявоєнної відбудови. Молодь є однією з найбільш вразливих, але водночас перспективних груп населення, яка здатна внести значний внесок у відновлення та розвиток суспільства після конфліктів та криз. В умовах воєнного стану молодь стикається з численними викликами: втрату доступу до якісної освіти, обмеження можливостей працевлаштування, психологічні травми, ризики радикалізації та залучення до незаконних збройних формувань. Департамент соціальної та молодіжної політики Вінницької ОВА розуміє ці виклики та активно працює над розробкою та впровадженням програм, спрямованих на підтримку молоді в цей складний період.

Одним з основних напрямків діяльності департаменту є забезпечення доступу молоді до якісної освіти. В умовах воєнного стану багато навчальних закладів можуть бути зруйновані або недоступні, що ускладнює процес навчання. Департамент ініціює створення альтернативних форм освіти, таких як дистанційне навчання, мобільні навчальні центри, а також співпрацює з міжнародними організаціями для залучення ресурсів та експертів. Організуються курси з підвищення кваліфікації вчителів, щоб вони могли ефективно працювати в нових умовах та використовувати сучасні технології.

Психологічна підтримка молоді є ще одним важливим аспектом діяльності департаменту. Воєнні дії та пов'язані з ними події можуть мати серйозний вплив

на психічне здоров'я молодих людей. Створюються центри психологічної допомоги, гарячі лінії підтримки, організовуються групові та індивідуальні сесії з психологами та психотерапевтами. Особлива увага приділяється дітям та підліткам, які пережили травматичні події або втрату близьких.

Департамент також активно працює над питаннями працевлаштування та економічної інтеграції молоді. Розробляються програми підтримки молодіжного підприємництва, надаються мікрокредити та гранти на розвиток власного бізнесу. Організуються тренінги з бізнес-планування, фінансової грамотності, маркетингу. Співпраця з місцевими підприємствами та міжнародними інвесторами дозволяє створювати нові робочі місця та стимулювати економічний розвиток регіону.

У сфері культури та спорту департамент ініціює проекти, спрямовані на залучення молоді до активного громадського життя. Організуються культурні заходи, фестивалі, спортивні змагання, які не лише сприяють розвитку талантів, але й допомагають відволіктися від негативних наслідків війни. Такі події сприяють зміцненню соціальних зв'язків, формуванню почуття спільності та національної ідентичності.

Важливим елементом є також патріотичне виховання молоді. Департамент розробляє програми, спрямовані на формування громадянської свідомості, розуміння цінностей демократії, прав людини. Проводяться освітні заходи, лекції, дискусії, де молоді люди можуть обговорювати актуальні питання, вчитися критично мислити та брати активну участь у суспільному житті. В умовах післявоєнної відбудови департамент переорієнтовує свої програми на довгострокові цілі. Відновлення інфраструктури, повернення до мирного життя вимагають комплексного підходу. Молодь розглядається як основний рушійний фактор змін, тому інвестиції в її розвиток є стратегічно важливими.

Одним з ключових напрямків є підтримка освіти та науки. Департамент сприяє відновленню та модернізації навчальних закладів, впровадженню нових освітніх програм, співпраці з міжнародними університетами та науковими центрами. Особлива увага приділяється розвитку професійно-технічної освіти,

що дозволяє молоді здобути практичні навички та швидко інтегруватися в ринок праці.

У сфері соціального захисту департамент розробляє програми підтримки молодих сімей, молоді з вразливих категорій, внутрішньо переміщених осіб. Надається матеріальна допомога, житлові субсидії, соціальні стипендії. Організуються консультаційні центри, де молоді люди можуть отримати юридичну, психологічну та соціальну підтримку.

Питання здоров'я молоді також є пріоритетом. Департамент ініціює програми з профілактики захворювань, популяризації здорового способу життя. Проводяться кампанії з інформування про важливість вакцинації, профілактики ВІЛ/СНІДу, боротьби з наркоманією та алкоголізмом. Розвивається мережа молодіжних медичних центрів, де можна отримати безкоштовні консультації та медичну допомогу.

У сфері екології департамент залучає молодь до проектів з охорони навколишнього середовища. Організуються екологічні акції, навчальні програми, волонтерські проекти з відновлення природних територій. Це не лише сприяє збереженню екології, але й виховує у молоді відповідальне ставлення до довкілля.

Департамент також сприяє розвитку молодіжного лідерства та громадської активності. Проводяться тренінги з лідерства, проектного менеджменту, комунікаційних навичок. Підтримуються молодіжні організації та ініціативні групи, які реалізують соціально значущі проекти. Це допомагає молодим людям відчувати свою значимість, взяти на себе відповідальність за майбутнє своєї громади та країни.

У співпраці з міжнародними організаціями департамент реалізує проекти, спрямовані на інтеграцію молоді в глобальний контекст. Обміни студентами, участь у міжнародних конференціях, спільні дослідження дозволяють молодим людям розширювати свій світогляд, здобувати нові знання та навички.

Важливою складовою є інформаційна підтримка та комунікація з молоддю. Департамент активно використовує соціальні мережі, створює інформаційні

платформи, де молоді люди можуть дізнатися про доступні програми, поділитися своїми ідеями, отримати консультації. Це підвищує прозорість діяльності департаменту та залучає молодь до активної взаємодії.

У контексті післявоєнної відбудови департамент приділяє увагу питанням соціальної згуртованості та примирення. Організуються заходи, спрямовані на подолання соціальної напруженості, відновлення довіри між різними групами населення. Це включає діалогові платформи, спільні проекти, культурні обміни, що сприяють формуванню єдиного суспільства.

Фінансування програм забезпечується як за рахунок державного бюджету, так і шляхом залучення міжнародної допомоги, грантів, партнерства з бізнесом. Департамент активно працює над пошуком додаткових ресурсів, розробляє інноваційні механізми фінансування, що дозволяє реалізовувати масштабні та довгострокові проекти.

Важливим аспектом є моніторинг та оцінка ефективності програм. Департамент впроваджує системи контролю, проводить дослідження, опитування молоді, щоб вчасно виявляти проблеми та коригувати свої дії. Це забезпечує високу якість послуг та відповідність програм реальним потребам молоді.

Успішна реалізація програм відновлення та підтримки молодіжної політики вимагає тісної співпраці з іншими державними органами, місцевою владою, громадськими організаціями. Департамент виступає координаційним центром, забезпечуючи синергію зусиль різних сторін та ефективне використання ресурсів.

Зважаючи на виклики сучасності, департамент приділяє увагу питанням цифровізації та інновацій. Розробляються онлайн-платформи для навчання, електронні сервіси для отримання послуг, впроваджуються сучасні технології в управлінські процеси. Це підвищує доступність програм та їх ефективність.

У перспективі департамент планує розширювати спектр програм, залучати нових партнерів, впроваджувати передові міжнародні практики. Основною метою є створення умов, за яких кожен молодий громадянин матиме можливість

реалізувати свій потенціал, внести вклад у розвиток країни та забезпечити собі гідне майбутнє.

Підсумовуючи, програми відновлення та підтримки молодіжної політики Департаменту соціальної та молодіжної політики Вінницької ОВА є комплексними та багатогранними. Вони охоплюють різні аспекти життя молоді, від освіти та працевлаштування до культури та здоров'я. В умовах воєнного стану та післявоєнної відбудови ці програми набувають особливого значення, оскільки саме молодь є тією силою, яка здатна привести суспільство до стабільності та процвітання.

Завдяки професіоналізму та відданості команди департаменту, активній співпраці з партнерами та залученню самої молоді до процесу прийняття рішень, вдається досягати значних результатів. Це свідчить про те, що навіть у найскладніших умовах можливо ефективно працювати на благо суспільства, якщо є чітке бачення, стратегія та бажання змінювати світ на краще.

Молодь Вінницької області, отримуючи підтримку та можливості від департаменту, стає активним учасником процесів відновлення та розвитку. Їх енергія, ідеї та ініціативи є цінним ресурсом, який необхідно використовувати максимально ефективно. Департамент створює для цього всі необхідні умови, забезпечуючи платформу для реалізації потенціалу молодого покоління.

В умовах глобальних змін та викликів роль молоді стає ще більш важливою. Вони є носіями нових ідей, технологій, підходів до вирішення проблем. Тому інвестиції в їх розвиток є стратегічно важливими для майбутнього не лише регіону, але й країни в цілому.

Департамент соціальної та молодіжної політики Вінницької ОВА, розуміючи це, продовжує працювати над вдосконаленням своїх програм, шукає нові шляхи та можливості для підтримки молоді. Впевненість у майбутньому, готовність до змін та бажання діяти роблять ці програми ефективними та результативними.

У кінцевому підсумку, успіх програм відновлення та підтримки молодіжної політики залежить від спільних зусиль держави, громади та самої молоді. Лише

об'єднавши ресурси, знання та енергію, можна досягти поставлених цілей та забезпечити стале та процвітаюче майбутнє для всіх.

3.2. Пропозиції щодо реалізації соціальних програм та підтримки молоді

Підтримка молоді та реалізація соціальних програм є ключовими елементами для забезпечення сталого розвитку суспільства. Молодь є не лише майбутнім нації, але й активним учасником сучасних соціальних, економічних та культурних процесів. В умовах швидких глобальних змін, соціальних викликів та економічних криз необхідно розробити ефективні пропозиції щодо реалізації соціальних програм, спрямованих на підтримку молодого покоління.

Одним з головних напрямків є створення комплексної державної стратегії молодіжної політики, яка б враховувала різноманітність потреб та інтересів молоді. Ця стратегія повинна базуватися на принципах рівних можливостей, інклюзивності та участі молоді у прийнятті рішень. Важливо забезпечити молодим людям доступ до якісної освіти, медичних послуг, працевлаштування, житла та культурних заходів.

У сфері освіти необхідно сприяти доступності та якості навчання. Це може бути досягнуто через модернізацію навчальних програм, впровадження сучасних технологій у навчальний процес, розвиток дистанційної освіти та онлайн-курсів. Особлива увага повинна приділятися професійно-технічній освіті, яка дозволить молоді швидко інтегруватися в ринок праці та задовольнити потреби економіки в кваліфікованих кадрах.

Проблема працевлаштування молоді є актуальною у багатьох країнах. Для її вирішення необхідно створювати програми стажувань та практик, стимулювати роботодавців до найму молодих спеціалістів через надання податкових пільг та субсидій. Крім того, важливо розвивати підприємницький потенціал молоді. Це можна зробити через створення бізнес-інкубаторів,

акселераторів, надання грантів та консультаційної підтримки для молодих підприємців.

Здоров'я молоді є фундаментом для її повноцінного розвитку. Необхідно розробити програми, спрямовані на популяризацію здорового способу життя, профілактику захворювань, боротьбу зі шкідливими звичками. Розвиток спортивної інфраструктури, організація масових спортивних заходів, забезпечення доступу до якісних медичних послуг сприятимуть фізичному та психічному здоров'ю молодого покоління.

Культурний розвиток та духовне збагачення молоді є важливими складовими її соціалізації. Підтримка творчих ініціатив, розвиток мистецьких шкіл, клубів за інтересами, організація фестивалів та конкурсів сприятимуть виявленню та розвитку талантів. Важливо забезпечити доступність культурних заходів для молоді з різних соціальних верств та регіонів.

Соціальний захист молоді, особливо з вразливих груп населення, потребує особливої уваги. Необхідно розробити програми підтримки для молоді з малозабезпечених сімей, сиріт, осіб з інвалідністю. Це може включати надання стипендій, соціальних виплат, забезпечення житлом, доступ до медичних та психологічних послуг.

Громадська активність та участь молоді у житті суспільства є запорукою демократичного розвитку. Створення молодіжних рад, підтримка громадських організацій, розвиток волонтерського руху сприятимуть формуванню активної громадянської позиції. Важливо залучати молодь до процесу прийняття рішень на місцевому та національному рівнях.

Цифровізація та розвиток інформаційних технологій відкривають нові можливості для реалізації соціальних програм. Розробка електронних платформ для інформування молоді про доступні програми та послуги, онлайн-консультації, дистанційне навчання сприятимуть підвищенню ефективності та доступності соціальних послуг.

Міжнародна співпраця та участь у глобальних молодіжних проєктах дозволять молодим людям отримати новий досвід, розширити свій світогляд,

встановити міжнародні контакти. Держава може сприяти цьому через підтримку участі молоді в міжнародних обмінах, стажуваннях, конференціях.

Фінансування соціальних програм є важливим питанням. Необхідно забезпечити достатнє бюджетне фінансування, залучати приватні інвестиції, гранти міжнародних організацій. Прозорість використання коштів, ефективний менеджмент проектів, регулярний моніторинг та оцінка результатів сприятимуть підвищенню довіри до програм та їх успішній реалізації.

Підготовка та підвищення кваліфікації фахівців, які працюють з молоддю, є ключовим фактором успіху. Організація тренінгів, семінарів, обмін досвідом сприятимуть впровадженню нових методик та підходів у роботі з молодим поколінням.

Інформаційна кампанія щодо популяризації соціальних програм та можливостей для молоді повинна бути масштабною та ефективною. Використання соціальних мереж, медіа, рекламних кампаній допоможе донести інформацію до широкої аудиторії та залучити більшу кількість молодих людей до участі в програмах.

Враховуючи різноманітність молоді, необхідно забезпечити інклюзивність програм. Особлива увага повинна приділятися молоді з сільської місцевості, національних меншин, осіб з обмеженими можливостями. Програми повинні бути адаптовані до їхніх потреб та особливостей.

Підтримка інноваційних проектів та стартапів у соціальній сфері може стати новим імпульсом для розвитку. Молоді підприємці можуть запропонувати нестандартні рішення соціальних проблем, впровадити нові технології та підходи. Держава може сприяти цьому через надання грантів, консультаційної підтримки, створення сприятливих умов для розвитку соціального підприємництва.

Залучення молоді до вирішення глобальних проблем, таких як зміна клімату, захист прав людини, боротьба з бідністю, сприятиме формуванню відповідального та свідомого громадянства. Організація освітніх програм,

екологічних акцій, волонтерських проєктів дозволить молодим людям внести свій вклад у покращення світу.

Моніторинг та оцінка ефективності соціальних програм є необхідними для їхнього постійного вдосконалення. Встановлення чітких критеріїв успіху, регулярний збір та аналіз даних, врахування зворотного зв'язку від учасників програм допоможуть виявити слабкі сторони та розробити шляхи їхнього покращення.

Співпраця між державними органами, місцевою владою, громадськими організаціями та бізнесом є ключовою для успішної реалізації програм. Об'єднання ресурсів, знань та досвіду різних стейкхолдерів дозволить досягти синергії та підвищити ефективність заходів.

Висновки до Розділу 3

Урахування міжнародного досвіду та найкращих практик є важливим для підвищення якості програм. Вивчення успішних моделей інших країн, адаптація їх до національних умов, співпраця з міжнародними експертами сприятимуть інноваціям та розвитку.

Загалом, реалізація соціальних програм та підтримка молоді є комплексним завданням, яке вимагає системного підходу, довгострокового планування та залучення різних секторів суспільства. Молодь є рушійною силою змін, і інвестиції в її розвиток є інвестиціями в майбутнє країни. Забезпечивши молодому поколінню можливості для навчання, праці, творчості та участі в житті суспільства, ми закладаємо фундамент для стабільності, процвітання та прогресу.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Основний акцент зроблено на визначенні пріоритетів державної молодіжної політики в умовах післявоєнної відбудови, серед яких освіта, соціальна інтеграція, підприємництво, культурний розвиток та забезпечення зайнятості молоді. Важливою складовою успіху є активна участь молоді у прийнятті рішень на всіх рівнях, а також створення рівних можливостей для всіх, незалежно від їхнього соціального статусу, національної приналежності чи регіону проживання.

Україна у післявоєнний період потребує відновлення не лише економічних ресурсів, але й людського капіталу, зокрема молоді, яка є носієм нових ідей, інновацій та перспективного бачення. Для цього держава має на меті створення сприятливих умов для розвитку та самореалізації молоді. Державна молодіжна політика має на меті зменшення соціальної нерівності, забезпечення інтеграції молоді у суспільство, а також сприяння її активній громадській позиції та залученню до процесів післявоєнної відбудови.

Однією з ключових проблем, яка була розглянута в роботі, є високий рівень безробіття серед молоді, який значно зростає у післявоєнний період. Високий рівень міграції молоді за кордон у пошуках кращих умов життя та роботи також ставить виклики перед державою. Висновки акцентують на необхідності впровадження програм професійної підготовки, стимулювання підприємництва серед молоді, а також створення нових робочих місць у контексті післявоєнної відбудови країни.

Значну увагу в роботі приділено освіті як одному з головних напрямів молодіжної політики. Післявоєнна Україна потребує реформування освітньої системи, впровадження сучасних методів навчання та створення умов для академічної мобільності, що допоможе молоді адаптуватися до нових умов та бути конкурентоспроможними на ринку праці. Підтримка освіти також повинна

включати спеціальні програми для внутрішньо переміщених осіб та молоді з вразливих категорій, які потребують особливої підтримки.

Іншим важливим аспектом державної молодіжної політики є соціальний захист молоді, особливо вразливих категорій, таких як сироти, молоді сім'ї, особи з інвалідністю. Державна політика спрямована на надання соціальних послуг, житлових програм, а також доступу до медичних і психологічних послуг, що є особливо важливим у період відновлення після війни. У висновках підкреслюється важливість залучення недержавних організацій та міжнародних партнерів для підтримки соціального захисту молоді.

Культурний розвиток і духовне виховання також є невід'ємними елементами молодіжної політики. Післявоєнний період потребує відродження національної культури, підтримки молодіжних культурних ініціатив, а також організації фестивалів, творчих проєктів, що сприяє формуванню національної ідентичності. Культура та спорт є важливими для підтримки молоді у період відновлення, адже вони сприяють розвитку талантів, формуванню моральних цінностей та підтримці здорового способу життя.

Участь молоді у громадському та політичному житті є запорукою успішної демократичної розбудови країни у післявоєнний період. Висновки підкреслюють необхідність створення умов для участі молоді у прийнятті рішень, розвитку молодіжних рад, громадських організацій, волонтерських рухів. Це сприятиме підвищенню довіри молоді до влади та залученню до важливих суспільних процесів.

Важливим викликом для молодіжної політики є інтеграція молоді з різних регіонів, особливо тих, хто був вимушено переселений внаслідок воєнних дій. Державна політика спрямована на зменшення соціальної нерівності, забезпечення інклюзивності та створення можливостей для внутрішньо переміщеної молоді, що дозволить їй повноцінно інтегруватися у нові громади. У висновках також підкреслено важливість міжнародної співпраці для підтримки молодіжної політики, обміну досвідом та впровадження кращих практик.

Висновки роботи також акцентують на викликах, з якими стикається реалізація державної молодіжної політики. Серед них – недостатнє фінансування програм, бюрократичні перепони, недостатня координація між різними органами влади, а також проблема міграції молоді. У роботі підкреслено необхідність забезпечення ефективного управління та координації молодіжної політики, підвищення прозорості та відповідальності державних органів, а також залучення молоді до процесів прийняття рішень.

Для подолання цих викликів необхідно впровадження інноваційних підходів, зокрема використання сучасних технологій, розвиток соціального підприємництва, застосування новітніх методик навчання та виховання. Це дозволить адаптувати молодіжну політику до потреб сучасного молодого покоління та підвищити її ефективність. Інноваційні підходи також включають впровадження електронних сервісів, онлайн-платформ для комунікації з молоддю, що дозволить покращити взаємодію та забезпечити доступність інформації про можливості та права.

У висновках підкреслено, що державна молодіжна політика у контексті післявоєнної відбудови України є важливим інструментом для забезпечення сталого розвитку країни. Її сутність полягає в створенні умов для повноцінного розвитку молоді, реалізації її потенціалу та інтеграції у суспільство. Це вимагає системного підходу, залучення різних секторів суспільства, орієнтації на потреби молодого покоління та забезпечення рівних можливостей для всіх.

Підсумовуючи, державна молодіжна політика у контексті післявоєнної відбудови України має стати основою для створення нових можливостей для молоді, сприяти її інтеграції у суспільство, залученню до прийняття важливих рішень та розвитку громадської активності. Ефективна реалізація молодіжної політики дозволить забезпечити сталий розвиток країни, відновлення економіки та створення сприятливих умов для молоді, яка є майбутнім України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Аналіз утворення молодіжних рад в Україні. 2023. Міністерство молоді та спорту України. Відновлено з [https:// mms.gov.ua/news/analiz-utvorennia-molodizhnykh-rad-v-ukraini](https://mms.gov.ua/news/analiz-utvorennia-molodizhnykh-rad-v-ukraini). Беззуб, І. 2021.
2. Офіційний веб-сайт. Департамент соціальної та молодіжної політики Вінницької обласної військової адміністрації портал <https://www.vin.gov.ua/dep-smp>
3. Оновлення державної молодіжної політики в Україні. Громадська думка про право творення, 9 214, 15-24. Відновлено з <http://nbuviap.gov.ua/images/dumka/2021/9.pdf>.
4. Бородін, Є. І. 2019. Державна молодіжна політика в Україні: механізми формування та реалізації в контексті розвитку. Дніпро: Грані. Бородін, Є. І. 2018.
5. Державна молодіжна політика. В. С. Куйбіда, М. М. Білинська, О. М. Петроє (ред), Публічне управління: термінологічний словник. Київ: НАДУ. Гиренко, Л. 2019.
6. Готовність суспільства до оновлення кадрового складу органів місцевого самоврядування та зміна соціальної ролі молоді. Молодіжна політика та молодіжна робота: матеріали III міжрегіональної наук.-практ. конф., 14 грудня 2018 р., м. Дніпро. Є. І. Бородін (ред.). Дніпро: ДРІДУ НАДУ.
7. Деякі питання реформування державного управління України. № 831-р. 2021.
8. Розпорядження Кабінету Міністрів України. Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/831-2021-%D1%80#Text>.
9. Державна цільова соціальна програма «Молодь України» на 2021-2025 роки. № 579. 2021.
10. Постанова Кабінету Міністрів України. Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2021-%D0%BF#n11>.

- 11.Дубенко, С. Д. 2018. Публічна служба. В. С. Куйбіда, М. М. Білинська, О. М. Петрос (ред), Публічне управління: термінологічний словник. Київ: НАДУ. Єрмоленко, І. В. 2023.
- 12.Роль молоді у формуванні молодіжної політики в Україні: виклики та можливості. Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». Політологія. Соціологія. Право, 1 57, 78-83. Відновлено з [https://doi.org/10.20535/2308-5053.2023.1\(57\).280796](https://doi.org/10.20535/2308-5053.2023.1(57).280796).
- 13.Звіт про виконання завдань, визначених Планом роботи Національного агентства України з питань державної служби на 2023 р. (2023). Відновлено з <https://nads.gov.ua/storage/app/sites/5/%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D0%B8%20%D1%82%D0%B0%20%D0%B7%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8/2023%20%D1%80%D1%96%D0%BA.pdf>.
- 14.Конституція України. 1996, Червень 28. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України. Відновлено з [https:// zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80).
- 15.Молодь на ринку праці: навички XXI століття та побудова кар'єри 2019. Щорічна доповідь Президентів України, Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України про становище молоді в Україні. Київ: Держ. ін-т сімейної та молодіжної політики. Пеша, І. 2019.
- 16.Участь молоді у прийнятті рішень. Молодіжна політика та молодіжна робота : матеріали III міжрегіональної наук.-практ. конф., 14 грудня 2018 р., м. Дніпро. Є. І. Бородін (ред.). Дніпро: ДРІДУ НАДУ. с. 57.
- 17.Прокопенко, Л. Л., & Тарасенко, Т. М. 2014. Виховання та соціальний розвиток молоді як об'єкт впливу держави. Аспекти публічного управління, 2 (1-2), 70-77.
- 18.Відновлено з <https://aspects.org.ua/index.php/journal/article/view/544>. Питання Ради з молодіжних питань. № 14. 2022.
- 19.Указ Президента України. Відновлено з <https://www.president.gov.ua/documents/142022-41165>. Про затвердження Порядку формування та

діяльності Національної ради з питань молоді та внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України. № 1011. 2022.

20.Постанова Кабінету Міністрів України. Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1011-2022-%D0%BF#Text>

21.Про державну службу. № 889. 2015. Закон України. Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>.

22.Про Кабінет Міністрів України. № 794. 2014. Закон України. Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text>.

23.Про центральні органи виконавчої влади. № 3166-VI. 2011. Закон України. Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17#Text>.

24.Про місцеві державні адміністрації. № 586-XIV. 1999. Закон України. Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>. Про місцеве самоврядування в Україні. № 280. 1997.

25.Закон України. Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-vr#Text>.

26.Про Національну молодіжну стратегію до 2030 року. № 94. 2021. Указ Президента України. Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/94/2021#n13>.

27.Про службу в органах місцевого самоврядування. № 2493. 2001.

28.Закон України. Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14#Text>. Про службу в органах місцевого самоврядування. № 3077. 2023.

29.Закон України. Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3077-20#Text>. Про основні засади молодіжної політики. № 1414-IX. 2021.

30.Закон України. Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-20#Text>.

31.Про затвердження типових положень про молодіжний центр та про експертну раду при молодіжному центрі. № 1014. 2017.

32.Постанова Кабінету Міністрів України. Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1014-2017-%D0%BF#Text>.

- 33.Про утворення державної установи «Всеукраїнський молодіжний центр» та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України. № 246. 2019.
- 34.Постанова Кабінету Міністрів України. Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/246-2019-%D0%BF#Text>.
- 35.Про затвердження типових положень про молодіжні ради. № 1198. 2018. Постанова Кабінету Міністрів України. Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1198-2018-%D0%BF#Text>.
- 36.Реформування молодіжної політики відповідно до сучасних запитів молоді та держави. 2021. Щорічна доповідь Президентів України, Верховній Раді України та Кабінету Міністрів України про становище молоді в Україні (за підсумками 2012-2021 років). М. М. Попатенко, Т. В. Бондар (ред.). Київ: ТОВ «Ройлайд». Відновлено з https://mms.gov.ua/storage/app/sites/16/Molodizhna_polityka/dopovid-molod-2012-2021-pdf.pdf.
- 37.Софій, О. 2020. Роль молоді в молодіжній політиці в Україні: аналітична записка. Київ: ГО Європейський діалог. Статистичні дані про кількісний склад державних службовців : станом на 06.10.2024. 2021. НАДС. Відновлено з <https://nads.gov.ua/storage/app/sites/5/DIYALNIST/KSDS/dani-za-iv-kvartal-2020-roku.pdf>.
- 38.Статистичні дані про кількісний склад державних службовців : станом на 31.12.2021. 2022. НАДС. Відновлено з <https://nads.gov.ua/storage/app/sites/5/DIYALNIST/KSDS/statistichni-dani-za-iv-kvartal.pdf>.
- 39.Статистичні дані про кількісний склад державних службовців: станом на 2023 рік. 2023. НАДС. Відновлено з <https://nads.gov.ua/storage/app/sites/5/DIYALNIST/KSDS/infografika4kv23-1.pdf>. Стукан, Т. 2020.
- 40.Молодіжна політика в Україні: суть, основні принципи та стан реалізації в Україні. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка, (4), 125-131.

Відновлено з : <https://doi.org/10.32851/2708-0366/2020.4.15>. Участь молоді в процесах реформування держави. 2018.

41. Щорічна доповідь Президентів України, Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України про становище молоді в Україні (за підсумками 2017 року). Держ. ін-т сімейної та молодіжної політики. І. О. Жданов, О. Й. Ярема (ред.). Київ: ДП «Редакція інформаційного бюлетеня «Офіційний вісник Президента України».
42. Пеша І.В. Обґрунтування напрямів та завдань молодіжної роботи на рівні територіальної громади. Інвестиції: практика та досвід. 2020. No 19-20. С. 155-160. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/19-20_2020/26.pdf.
43. Бондаренко Д.П. Формування та проведення державної політики зайнятості молоді на регіональному рівні в Україні (1991 – 2020 рр.). Демократичне врядування. 2020. No 25. С. 23 с. URL: <http://dv.lvivacademy.com/article/view/213664/214428>.
44. Звіт у цифрах і фактах. 2018 # Уряд Гройсмана. Урядовий кур'єр. 2019. 22 берез. С. 3.
45. Гринчишин С.С. Молодіжні цільові програми як дієвий інструмент реалізації молодіжної політики в Україні. Інвестиції: практика та досвід. 2019. No 7. С. 140-144. URL http://www.investplan.com.ua/pdf/7_2019/26.pdf.
46. Біляєв Я.М. Організаційні засади механізмів державної політики щодо забезпечення соціальної мобільності молоді. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2019. No 4. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/4_2019/105.pdf.
47. Паянок Н. Сучасна молодь у стилі української незалежності : всеукраїнське соціологічне дослідження. Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. Київ, 2022. No 2. С. 2-5.
48. Несват Т. Взаємодія органів публічної влади та молодіжних громадських об'єднань щодо підготовки стратегічних документів у сфері молодіжної політики в країнах ЄС. Аспекти публічного управління. 2020. No 5. С. 39.

49. Манцуров І., Стіглер Н., Храпунова Я., Барвінок А. Роль молоді у світовому розвитку і програми післявоєнного відновлення в Україні. Журнал європейської економіки. 2022. No 3. С. 295-314.
50. Бизов С. Концептуальні засади реалізації державної політики формування національно-патріотичної свідомості та демократичних цінностей молоді в Україні. Аспекти публічного управління. 2022. No 4. С. 58-64.
51. Дерій Ж., Захаріна М., Прайм А. Соціально-економічні аспекти молодіжної політики громад у контексті децентралізації. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2021. No 2. С. 108-114. URL: <http://ppeu.stu.cn.ua/article/view/244071>.